

zaposlenom _____ JMBG _____

dana _____ 20_____. godine daje sledeće:

OBAVEŠTENJE O PRAVIMA ZAPOSLENIH PO OSNOVU ZAKONA O ZAŠTITI UZBUNJIVAČA

Zakon o zaštiti uzbunjivača (u daljem tekstu “ Zakon “ stupio je na snagu 04.12.2014 godine, a primenjuje se od 05.06.2015. godine

1. PREDMET ZAKONA

Zakonom se uređuje uzbunjivanje , postupak uzbunjivanja, prava uzbunjivača, obaveza pravnih I fizičkih lica u vezi sa uzbunjivanjem, kao I druga pitanja od značaja za uzbunjivanje I zaštitu uzbunjivača

2. U ZAKONU POJEDINI IZRAZI IMAJU SLEDEĆA ZNAČENJE:

- 2.1. UZBUNJIVANJE je otkrivanje informacije o kršenju propisa, kršenju ljudskih prava, vršenju javnog ovlašćenja protivno svrsi zbog kojeg je povereno, opasnosti po život po život, javno zdravlje, bezbednost, životnu sredinu, kao i radi sprečavanja štete velikih razmera
- 2.2. UZBUNJIVAČ je fizičko lice koje izvrši uzbunjivanje u vezi sa svojim radnim angažovanjem, postupkom zapošljavanja, korišćenjem usluga državnih i drugih organa, nosilaca javnih ovlašćenja ili javnih službi, poslovnom saradnjom i pravom vlasništva na privrednom društvu
- 2.3. POSLODAVAC je organ Republike Srbije, teritorijalne autonomije ili jedinice lokalne samouprave, nosilac javnih ovlašćenja ili javna služba, pravno lice ili preduzetnik koji radno angažuje jedno ili više lica
- 2.4. ODGOVORNO LICE je lice kome su u pravnom licu –preduzetničkoj radnji povereni određeni poslovi koji se odnose na upravljanje, poslovanje ili proces rada, kao i lice koje u državnom organu, organu teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave vrši određene dužnosti
- 2.5. RADNO ANGAŽOVANJE je radni odnos, rad van radnog odnosa, volontiranje, vršenje funkcije, kao i svaki drugi faktički rad za poslodavca
- 2.6. OVLAŠĆENI ORGAN je organ Republike Srbije, teritorijalne autonomije ili jedinice lokalne samouprave ili nosilac javnih ovlašćenja nadležan da postupa po informaciji kojom se vrši uzbunjivanje, u skladu sa zakonom
- 2.7. ŠTETNA RADNJA je svako činjenje ili nečinjenje u vezi sa uzbunjivanjem kojim se uzbunjivaču ili licu koje ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač ugrožava ili povređuje pravo, odnosno kojim se ta lica stavlja u nepovoljniji položaj

3. PRAVA UZBUNJIVAČA

- 3.1. Zabranjeno je sprečavanje uzbunjivanja (**Član 3. Zakona**)
- 3.2. Uzbunjivač Uzbunjivač ima pravo na zaštitu, u skladu sa zakonom, ako:
izvrši uzbunjivanje kod poslodavca, ovlašćenog organa ili javnosti na način propisan zakonom;
otkrije informaciju iz člana 2. tačka 1) zakona u roku od jedne godine od dana saznanja za izvršenu radnju zbog koje vrši uzbunjivanje, a najkasnije u roku od deset godina od dana izvršenja te radnje;
(**Član 2 Zakona**)
- 3.3. Pravo na zaštitu kao uzbunjivač, ima lice koje učini verovatnim da je prema njemu preduzeta štetna radnja, ako je lice koje je preduzelo štetnu radnju, pogrešno smatralo da je to lice uzbunjivač, odnosno povezano lice. (**Član 7 Zakona**)
- 3.4. Lice koje je u vršenju službene dužnosti dostavilo informaciju ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač ako učini verovatnim da je prema njemu preduzeta štetna radnja zbog dostavljanja informacije
(**Član 8 Zakona**)
- 3.5. Lice koje traži podatke u vezi sa informacijom, ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač, ako učini verovatnim da je prema njemu preduzeta štetna radnja zbog traženja tih podataka. (**Član 9. Zakona**)

3.6. Lice koje je ovlašćeno za prijem informacije dužno je da, štiti podatke o ličnosti uzbunjivača, odnosno podatke na osnovu kojih se može otkriti identitet uzbunjivača, osim ako se uzbunjivač ne saglasi sa otkrivanjem tih podataka, a u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Svako lice koje sazna podatke iz člana 10. stav 1. Zakona, dužno je da štiti te podatke.

Lice ovlašćeno za prijem informacije dužno je da prilikom prijema informacije, obavesti uzbunjivača da njegov identitet može biti otkriven nadležnom organu, ako bez otkrivanja identiteta uzbunjivača ne bi bilo moguće postupanje tog organa, kao i da ga obavesti o merama zaštite učesnika u krivičnom postupku.

Ako je u toku postupka neophodno da se otkrije identitet uzbunjivača, lice ovlašćeno za prijem informacije dužno je da o tome, pre otkrivanja identiteta, obavesti uzbunjivača. **(Član 10 Zakona)**

3.7. Zabranjena je zloupotreba uzbunjivanja.

Zloupotrebu uzbunjivanja vrši lice koje:

- dostavi informaciju za koju je znalo da nije istinita;
 - pored zahteva za postupanje u vezi sa informacijom kojom se vrši uzbunjivanje traži protivpravnu korist.
- (Član 11 Zakona)**

4. ZAŠTITA UZBUNJIVAČA I NAKNADA ŠTETE

4.1. Poslodavac ne sme činjenjem ili nečinjenjem da stavi uzbunjivača u nepovoljniji položaj u vezi sa uzbunjivanjem, a naročito ako se nepovoljniji položaj odnosi na:

- zapošljavanje;
- sticanje svojstva pripravnika ili volontera;
- rad van radnog odnosa;
- obrazovanje, osposobljavanje ili stručno usavršavanje;
- napredovanje na poslu, ocenjivanje, sticanje ili gubitak zvanja;
- disciplinske mere i kazne;
- uslove rada;
- prestanak radnog odnosa;
- zaradu i druge naknade iz radnog odnosa;
- učešće u dobiti poslodavca;
- isplatu nagrade i otpremnine;
- raspoređivanje ili premeštaj na drugo radno mesto;
- nepreduzimanje mera radi zaštite zbog uznemiravanja od strane drugih lica;
- upućivanje na obavezne zdravstvene preglede ili upućivanje na preglede radi ocene radne sposobnosti.

(Član 21. Zakona)

4.2. U slučajevima nanošenja štete zbog uzbunjivanja, uzbunjivač ima pravo na naknadu štete, u skladu sa zakonom koji uređuje obligacione odnose. **(Član 22. Zakona)**

4.3. Uzbunjivač prema kome je preduzeta štetna radnja u vezi sa uzbunjivanjem ima pravo na sudsku zaštitu.

Sudska zaštita se ostvaruje podnošenjem tužbe za zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem nadležnom sudu, u roku od šest meseci od dana saznanja za preduzetu štetnu radnju, odnosno tri godine od dana kada je štetna radnja preduzeta.

U postupku sudske zaštite nadležan je viši sud prema mestu preduzimanja štetne radnje ili prema mestu prebivališta tužioca. **(Član 23. Zakona)**

Kao lice koje je ovlašćeno za prijem informacije i vođenje postupka u vezi sa uzbunjivanjem određen/a je

_____ na radnom mestu _____, tel. _____.

Tekst Zakona o zaštiti uzbunjivača se može pročitati na sajtu :

<http://www.uvra.net/servisi/propisi/zakoni/zakon-o-zastiti-uzbunjivaca> ili dobiti na uvid od poslodavca.

Ovim potvrđujem da sam dana _____ 20____ godine primio ovo obaveštenje :

Zaposleni / a

Ovlašćeno lice poslodavca

_____ m.p. _____